

Nodyn technegol

Prosiect:	WelTAG Cam 1 - Niwglwl	At:	Neil Carpenter
Pwnc:	Tir Halogedig	Gan:	
Dyddiad:	5 Ionawr 2017	cc:	

Lluniwyd yr adroddiad hwn gan Atkins Limited at ddefnydd Cyngor Sir Penfro yn unig mewn ymateb i'w gyfarwyddiadau penodol. Ni dderbynnir atebolrwydd ar gyfer unrhyw gostau, hawliadau na cholledion sy'n deillio o ddefnyddio'r ddogfen hon, neu unrhyw ran ohoni, at unrhyw ddiben heblaw am yr un y cafodd ei llunio'n benodol ar ei gyfer neu gan unrhyw barti heblaw am Gyngor Sir Penfro.

D.S. Caiff y testun yn y Nodyn Technegol hwn ei gynnwys mewn asesiad WelTAG amlddisgyblaethol cyn ei roi i'r cleient a chaiff ei newid/adolygu ymhellach.

1. Halogi Tir

Mae adolygiad o wybodaeth hanesyddol a statudol sydd ar gael i bawb wedi nodi ffynonellau halogi posibl yn ardaloedd yr astudiaeth. At ddiben yr asesiad hwn, mae ardaloedd yr astudiaeth yn cwmpasu parth 500m y naill ochr i ffiniau pob llwybr. Mae'r ffynonellau gwybodaeth yn cynnwys mapiau hanesyddol ar-lein, mapiau AO ar-lein presennol, lluniau o'r awyr ar-lein, cronfa ddata meysydd awyr Ymddiriedolaeth Cadwraeth Prydain (ABCT)¹ a manylion am safleoedd gwastraff trwyddedig o adnodd gweld data ar-lein Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC)².

Darperir crynodeb o'r prif ddefnyddiau tir a allai halogi yn ardal yr astudiaeth isod gyda'u lleoliadau a'u graddau wedi'u dangos ar Ddarlun Ffigur X.

- Pyllau glo, pyllau tywod a chwareli sydd o bosibl wedi'u llenwi â deunydd llenwi o darddiad anhysbys sy'n ffynhonnell bosibl trwytholch a nwy tir halogedig;
- Hen safle'r Awyrlu Brenhinol ym Mreudeth sy'n cynnwys maes awyr segur (yn weithredol rhwng 1944 a 1996) ac sydd bellach yn farics byddin. Mae'r gweithgareddau a allai fod wedi digwydd yn cynnwys swmp-storio a defnyddio cemegion a thanwyddau, peirianwaith a chynnal a chadw awyrennau a seilweithiau eraill, storio a defnyddio bwledi a/neu ffrwydrion, a chladdu neu losgi deunyddiau gwastraff, awyrennau a darnau awyrennau diangen. Fel y cyfryw, gall amrywiaeth eang o halogyddion posibl fod yn bresennol yn yr ardal hon mewn pridd, dŵr daear ac fel anweddau. Hefyd, gall Ordnans heb Ffrwydro (UXO), deunyddiau ymbelydrol ac asbestos fod yn bresennol;
- Ffermydd niferus yn ardaloedd yr astudiaeth a all storio a defnyddio tanwyddau ac olewydd a phlaladdwyr a chwynladdwyr sy'n gallu arwain at gronni llygryddion organig parhaus;
- Hen Bwll Glo Southwood (gan gynnwys seilwaith megis llinellau rheilffordd a siediau peiriannau) a Thir Adfer yn deillio o domenni rwbwl pŵll glo sy'n ffynonellau posibl metelau, hydrocarbonau petrolewm a hydrocarbonau aromatig polysyclog;
- Hen waith carthion sy'n ffynonellau posibl metelau a deunyddiau anorganig eraill, asidau ac alcalïau, amrywiaeth o gyfansoddion organig a micro-organeddau mewn pridd a dŵr daear, yn ogystal â nwyon megis methan, carbon deuocsid a hydrogen sylffid;

¹ <http://abct.org.uk/airfields/airfield-finder/brawdy/> (cyrchwyd Rhagfyr 2016)

² <https://naturalresources.wales/our-evidence-and-reports/maps/find-details-of-permitted-waste-sites-in-wales-1/?lang=cy> (cyrchwyd Rhagfyr 2016)

Nodyn technegol

- Hen orsaf llenwi petrol sy'n ffynhonnell bosibl hydrocarbonau petrolewm os yw gollyngiadau wedi digwydd yn ystod y cyfnod gweithredu a/neu ddigomisiynu;
- Seilwaith priffordd presennol sy'n ffynhonnell bosibl amrywiaeth o halogyddion organig ac anorganig mewn Tir Adfer a ddefnyddir wrth adeiladu ffyrdd cerbydau a'r dŵr ffo arwyneb cysylltiedig.

2. Defnydd Tir a Phriddoedd

2.1 Cyflwyniad

Mae'r adran hon yn rhoi arfarniad rhagarweiniol o'r defnyddiau tir a allai halogi y gall eu heffeithiau fod yn gysylltiedig wrth adeiladu a gweithredu'r cynllun.

2.2 Dull

Wedi nodi'r ffynonellau halogi posibl yn ardal yr astudiaeth, mae'r asesiad yn rhoi sylwadau ynghylch a yw'r ffynonellau hyn ar lwybr yr opsiynau gwahanol neu'n agos atynt ac yn crynhoi rhagor o waith astudio ac ymchwilio sydd eu hangen.

2.3 Effaith

Halogi Tir

Mae adolygiad o'r wybodaeth hanesyddol a statudol sydd ar gael wedi nodi defnyddiau tir a allai halogi yn ardaloedd yr astudiaeth holl opsiynau'r llwybr, a all gael effaith ar halogi tir.

Ceir crynodeb isod o'r prif ffynonellau halogi posibl yn ardaloedd astudiaeth un neu fwy o opsiynau'r llwybr:-

- Mae hen Bwl Glo Southwood a hen safle'r Awyrlu Brenhinol ym Mreudeth yn ardaloedd astudiaeth Opsiwn 7 ac Opsiwn 11;
- Mae hen orsaf llenwi petrol yn ardal astudiaeth Ffin X: Opsiwn 3. Roedd gwaith carthion yn hanesyddol bresennol yn ardaloedd astudiaeth Opsiwn J ac Opsiwn 11.
- Roedd hen ody galch a phyllau cwlwm cysylltiedig yn hanesyddol bresennol yn ardal astudiaeth Opsiwn 3.
- Mae nifer o hen chwareli a phyllau o bosibl wedi'u llenwi ac mae ffermydd gweithredol yn ardaloedd astudiaeth holl ffiniau'r llwybr.

2.4 Casgliadau

Halogi Tir

Argymhellir y dylid cynnal astudiaeth ddesg fanwl fel rhan o asesiad cam 2 gan ddefnyddio adroddiad tirnod Envirocheck sy'n rhoi gwybodaeth fanylach am ansawdd tir a mapiau hanesyddol manylach a fydd yn rhoi disgrifiad gwell o'r tir a'r cyffiniau yn opsiynau'r llwybr. Gan ddibynnu ar ganfyddiadau'r astudiaeth ddesg, gall fod angen archwiliad tir, gyda samplau amgylcheddol a dadansoddiad labordy priodol.

Ar ôl cwblhau astudiaeth ddesg fanwl ac archwiliadau tir, gellir cynnal arfarniad cymharol o'r opsiynau.